

Opis układu Kazimierza Wielkiego z królem węgierskim w kronice Jana Długosza, XV w.

Król Polski Kazimierz, widząc, że [...] nie zostawi żadnego męskiego potomka, troskając się gorliwie o los Królestwa Polskiego, by po jego śmierci uniknięto rozdarcia, urządza w maju, w uroczystość św. Stanisława, generalny zjazd wszystkich ziem swego Królestwa w Krakowie. Kiedy się nań zgromadziła wielka liczba prałatów i panów Królestwa Polskiego, przez wiele dni w obecności króla naradzano się na wszelkie sposoby i debatowano nad tym, kto zostanie następcą tak bogobojnego króla na królewskim tronie polskim. [...] A zatem król Kazimierz i popierający go doradcy wymieniają Ludwika, trzeciego syna króla węgierskiego Karola, młodzieńca szlachetnego i odznaczającego się wieloma przymiotami, rodzonego siostrzeńca króla i syna drugiego króla. Ta decyzja spotkała się w końcu z uznaniem i została przyjęta przez wszystkich panów polskich, a król Kazimierz, wzięwszy ze sobą dwóch biskupów [...] oraz kilku panów świeckich, [...] udał się osobiście na Węgry. Kiedy przybył 7 lipca do Wyszehradu, do swego szwagra króla węgierskiego Karola, zawarł wtedy pewien układ pod pewnymi, korzystnymi i koniecznymi w takiej sytuacji warunkami. Przyjął i przeznaczył na króla polskiego wspomnianego swego siostrzeńca Ludwika, który po jego śmierci miał zostać jego następcą. Obie strony uznały i zatwierdziły ten układ przez spisanie oficjalnego dokumentu.

Henryk Samsonowicz, *Polska Jana Długosza*, Warszawa 1984, s. 143–144.

Praca z tekstem

1. Podaj, czego dotyczył układ zawarty w Wyszehradzie przez królów Polski i Węgier.
2. Wytłumacz, dlaczego zawarto wspomniany układ.
3. Określ, kto i w jakich okolicznościach podjął decyzję o uczynieniu Ludwika następcą tronu polskiego.
4. Podaj argumenty, które przemawiały za tą kandydaturą.